

καὶ κατὰ πληθ. οἱ γέροντες, τὸ συμβούλιον τῶν δημογερόντων, ἢ δημογεροντία (ἢ χρήσις ἦτο εὐρυτέρα κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν) ἑνιαχ. καὶ Καππ.: *Βγῆμι φέτον γέρονδας* "Ιμβρ. *Γυρεύγανα ἀπ' τὸ βασιλὲ νὰ διώξ' τ'ς γέρονδες π' εἴχεν κολά τ' Βιθιν.* (Κατιρλ.) || Παροιμ. *Δώδεκα σπίτια, δεκατρεῖς γερόντοι* (ἐπὶ τῆς φιλαρχίας τῶν χωρικῶν) "Ηπ. || "Ἀσμ.

"Ανάθεμά σας, γέροντες, γέροντες *Λεπενιώτες*,
ποὺ στείλαταν τὰ γράμματα κ' ἐστεῖλαν τὰ μαντὰτα
"Ηπ.

Πιάνουν καὶ κάνουν μιὰ γραφὴ παππᾶδες καὶ γερόντοι
Πελοπν. ("Αρκαδ.)

Εἴχασιν υἱοὺς γιὰ τ' ἄρματα, γέρονες νὰ συμβουλευγούν
καὶ γεροδάδες κι ἄρχοντες ἄξιους νὰ δασκαλεύουν
Κρήτ.

Τρεῖς γεροντιᾶδες κάθονταν σὲ νιὰ χρυσὴ ταβέρνα
Μακεδ. (Πηγαδίτσ.)

Θὰ καλέσω γεροδάδες, | νὰ σκουπίζουν τοὺς δαδάδες,
Θὰ καλέσω τοὺς πασάδες, | νὰ σκουπίζουν δούς ταβλᾶδες
Θράκ. (Μέτρ.)

Πᾶνε γερόντοι 'ς τὸν πασᾶ, πᾶνε νὰ προσκυνήσουν,
πᾶν' τὰ Ντεληγιαννόπουλα κι αὐτὸς ὁ κύρ-Κανέλος
Πελοπν. (Δίβρ.)

Π' ἀνάθιμα τοὺς γέροντες κι τοὺς κοντζαβαζήδες
ποὺ γράφουνε τὰ γράμματα κι στέλνουν 'ς τοῦ Νασιούλα
Μακεδ. (Χαλκιδ.)

"Ἰκεῖ κάθοντι γέροντες, γιρόδοι κι παππᾶδες
Θεσσ. ("Ανατολ.) "Η σημ. καὶ Βυζαντ. Πβ. Μαχαιρ. (ἐκδ.
R. Dawkins) 1, 532 «τότε ὁ τοποκράτωρ τοῦ μεγάλου
μαστόρου καὶ οἱ οἱ πρῶτοι γέροντες καὶ ὅλη ἡ χώρα
ἀναμίκτηκεν». Συνών. *κοτζάμπασης, προεστώς, πρω-
τόγερος.* β) Θηλ. *γεροντινα*, ἡ σύζυγος τοῦ δημογέ-
ροντος "Ηπ. — A. Passow, *Popular. carm.*, 220, 8. A. Οἰ-
κονομίδ., Τραγοῦδ. "Ολύμπ., 62: "Ἀσμ.

Κλαῖουν μαννοῦλες γιὰ παιδιὰ καὶ τὰ παιδιὰ γιὰ μάννες,
κλαίει καὶ μιὰ νοικοκυρά, ἡ πρώτη γεροντινα
A. Οἰκονομίδ., ἐνθ' ἄν.

Β) Μεταφ. 1) Παιδιὰ καθ' ἣν παιδίον, ὑποδύμενον
γέροντα, ἀσχολούμενον εἰς τὴν ἀνέυρεσιν θησαυροῦ, κατα-
διώκει τοὺς ἐνοχλοῦντας αὐτό. "Ο συλλαμβανόμενος ὑπο-
χρεοῦται νὰ μεταφέρῃ ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ τὸ ὑποδύμενον
τὸν γέροντα παιδίον μέχρι τοῦ σημείου, ὅπου ἔσκαπτε
Στερελλ. (Λαμ.) 2) Τὸ φυτὸν "Υοσκύαμος ὁ μέλας (*Hyoscyamus niger*), τῆς οἰκογεν. τῶν Στρυχνωδῶν (*Solanaceae*), τῆς τάξ. τῶν Σωληνανθῶν (*Tubiflorae*). Συνών.
βλ. εἰς λ. *γεροντάκι* 3. 3) Κατὰ πληθ. γέροντες, εἰ-
δος φαγητοῦ, τὸ ὅποιον παρασκευάζεται ἐκ σίτου, ἐρεβίνθων,
φασιόλων καὶ κυάμων βραζομένων ἀναμικτ. A. Κρήτ.

"Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γέροντας* "Αθῆν.
Κεφαλλ. Σίφν. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γέροντας*
"Αγαθον. Εὐβ. Θεσσ. (Μαγνησ.) "Ἰων. Σμύρν. "Ἰκαρ. Καρ.
(Γέροντ.) Κύπρ. Ρόδ. Σκιάθ. *Τοῦ Γέροντα* "Αστυπ.
"Ζ τ' *Γέροντα* Σαμοθρ. *Γερόδοι* Εὐβ. (Αὐλωνάρ.)

γερονταφίνω πολλαχ. *γιρουνταφίνω* βόρ. ιδιῶμ. *γε-
ροδαφίνω* Μέγαρ. Πελοπν. (Γαργαλ. Γέρμ. Μάν.) *γεραντα-
φίνω* Πελοπν. (Βραχν.) *γιρανταφίνω* Στερελλ. *γεροντοτα-
φίνω* Πελοπν. (Γορτυν.)

"Εκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τοῦ ρ. ἀφίνω. "Ο τύπ.
γερανταφίνω κατὰ προληπτικὴν ἀφομοίωσιν. Εἰς τὸν
τύπ. *γεροντοταφίνω* τὸ β' συνθ. ἐκ τῆς φρ. τὸ ἀφίνω >
τ' ἀφίνω > ταφίνω.

"Αφίνω, ἐγκαταλείπω κατὰ τὸ γῆρας πολλαχ.: Παροιμ.
"Οταν *μικρομάθη*, δὲν *γεροδαφίνει* (αἱ κακαὶ ἔξεις τῆς νεό-
τητος διατηροῦνται καὶ κατὰ τὸ γῆρας) Πελοπν. (Μεσσην.)
"Οποῖος *μικρομάθη* δὲ *γερονταφίνει* (συνών. πρὸς τὴν προ-
ηγούμεν.) "Αθῆν. "Ἰόνιοι Νῆσ. "Ηπ. Πελοπν. (Κόρινθ. Λάστ.
κ.ά.) "Ο,τι *μικρομάθαινε*, δὲν τὰ *γεροντάφινε* (συνών.
πρὸς τὴν προηγούμεν.) Πελοπν. (Γορτυν. "Ολύμπ.) "Ο,τι
μικρομάθης, δὲν τὰ *γερονταφίνει* (συνών. πρὸς τὴν προ-
ηγούμεν.) Πελοπν. ("Ανδρίτσ. Κόκκιν. Χατζ.) "Οπου τὰ
κοπελομάθη, δὲ δὲ *γεροδαφίνει* (συνών. πρὸς τὴν προ-
ηγούμεν.) Πελοπν. (Γέρμ.) "Οπου *παιδιαρομάθη*, δὲ *γερο-
δαφίνει* (συνών. πρὸς τὴν προηγούμεν.) Κεφαλλ. "Οποῖους
μικρομάθη, δὲ *γιρουνταφίνω* (συνών. πρὸς τὴν προηγούμεν.)
ἑνιαχ. βόρ. ιδιῶμ. Αἱ παροιμ. εἰς παραλλαγὰς κ.ά. Πβ. *γε-
ροντομαθαίνω, γεροντοξεχνῶ*.

γεροντιᾶ τό, Χίος (Καρδάμ. κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ.,
31 Δημητρ.

"Εκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ειῶ.

1) "Ο χώρος συνεδριάσεως τῶν δημογερόντων τοῦ χωρίου
κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας ἢ τῶν «γερόντων»
μοναχῶν, οἱ ὅποιοι προΐστανται τῆς μονῆς Λεξ. Δημητρ.

2) Τὸ σύνολον τῶν δημογερόντων τῶν ἀποτελούντων τὴν
διοικητικὴν ἐξουσίαν τοῦ χωρίου ἐπὶ Τουρκοκρατίας Χίος
(Καρδάμ.) 3) Τὸ ἀξίωμα τοῦ δημογέροντος Χίος (Καρδάμ.
κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ., ἐνθ' ἄν.: "Ἀσμ.

"Οσοι γ-ἐν' εἰς τὸ χωρὶ γιό, | θῶσιν ὅλ-λοι γεροντιᾶ.

Οἱ καμὲν' οἱ Μαρμαροῦσοι | ἀφ' τοὺς ἀργελέδες ζ-ζοῦσι
Καρδάμ. Πβ. καὶ Σ. Βίον, Λαογρ. 10 (1929), 479. β) "Ο
χρόνος τῆς ἀρχῆς τοῦ δημογέροντος Χίος: "Σ τὸ γεροντιᾶ
τοῦ τάδε ἔγινε τὸ καὶ τό. "Η λ. καὶ ὡς τοπων. Χίος.

γερόντειος ἐπίθ. ἀμάρτ. *γερότειος* A. Ρουμ. (Φιλιπ-
πούπ.)

"Εκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. *γερόντειος*.

"Ο ἀνήκων ἢ ἀρμόζων εἰς γέροντα, πρεσβυτικός, *γερον-
τικός*.

γεροντέλι τό, ἀμάρτ. *γιρουντέλ'* Κυδων. Λέσβ. *γιρου-
δέλ'* Κυδων.

"Εκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έλι.

Τὸ γερόντιον. Συνών. *γεροντάκι, γεροντάκος, γε-
ρούλης*.

γεροντεράκης ἐπίθ. ἀμάρτ. *γιρουντεράκ'* Στερελλ.
("Αρτοτ.)

"Εκ τοῦ ἐπίθ. *γεροντερός* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άκης.

Θωπευτικῶς, ὁ γηραιός, ὁ γηραλέος.

γεροντερός ἐπίθ. "Ηπ.

"Εκ τοῦ οὐσ. γέροντας καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερός.

"Ο γηραιός, ὁ πεπαλαιωμένος, ὁ πολυκαιρινός: *Τὰ κα-
στραβέτσια αὐτὰ εἶναι γεροντερά* (καστραβέτσια=ἀγγού-
ρια).

γεροντεύω ἀμάρτ. *γιρουντεύω* Μακεδ. (Βογασ.) *γε-
ροντεύω* Χίος.

Τὸ "Ελληνιστ. *γεροντεύω*.

1) "Ασκῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δημογέροντος, εἶμαι δημο-
γέρων Χίος. 2) Εὐρίσκομαι εἰς γεροντικὴν ἡλικίαν Μακεδ.
(Βογασ.): Παροιμ. *Ξένα βάσανα μᾶς γιράζ'νι κι τὰ δ'κά*

